

WERELD BURGER

wereldnieuws
in zakformaat

BELGIE - BELGIQUE
8500 KORTRIJK 1
AFDELING 2
4/1132

WAARDIG WERK IN DE BLOEMENINDUSTRIE!

Wereldburger is een driemaandelijkse uitgave van Wereldsolidariteit

Wereldsolidariteit vzw - Haachtsesteenweg 579, 1030 Brussel

11de jaargang • oktober - november - december 2009 • Afgiftekantoor Kortrijk 1 • afdeling 2 • erkenning P309504

**wereld
solidariteit**

in deze krant

CAMPAGNE WAARDIG WERK

Rozen met doornen uit Ecuador 4

ZE VERDIENEN ONZE STEUN

We zijn niet van ijzer 8

PROJECT IN DE KIJKER

Microkredieten 10

WERELDBURGER IN DE KIJKER

“Slechte tijden,
maar een vrolijk gezicht” 19

SCHONE KLEREN CAMPAGNE

Winst slaan uit armoede 14

De Wereldburger wordt gesubsidieerd door DGOS, gedrukt op chloorvrij papier, in het meest economische formaat en verzonden op de goedkoopste manier.

Wereldsolidariteit in jouw regio :

- Antwerpen - Zofia Mezeyova
Tel: 03 220 12 09 - zofia.mezeyova@acw.be
- Kempen - Elke Gelens
Tel: 014 40 31 60 - elke.gelens@acw.be
- Mechelen - Bertout Hellemans
Tel: 015 29 25 53 - bertout.hellemans@acw.be
- Brussel - Leen Vanderhulst
Tel: 02 557 87 64 - leen.vanderhulst@acw.be
- Leuven - Maarten Milloen
Tel: 016 29 81 28 - maarten.milloen@acw.be
- Limburg - Christine Kruyfhooft
Tel: 011 29 08 08 - christine.kruyfhooft@acw.be

- Zuid-Oost-Vlaanderen - Koen Browaets
Tel: 055 23 79 02 - koen.browaets@acw.be
- Waas en Dender - Karien Ongena
Tel: 03 760 13 56 - karien.ongena@acw.be
- Gent/Eeklo - Herman Peeters
Tel: 09 269 96 69 - herman.peeters@acw.be
- Brugge - Mia Vandenberghe
Tel: 050 44 43 33 - mia.vandenberghe@acw.be
- Oostende-Westhoek - Ellen Lingier
Tel: 059 55 25 73 - ellen.lingier@acw.be
- Midden en Zuid-West-Vlaanderen
Liesbet Verboven
Tel: 056 23 37 00 - liesbet.verboven@acw.be

Aan deze krant werkten mee:

Jaklien Broeckx, Annelies De Gendt, Jan Franco, Nancy Govaerts, Ilère Ngongang, Rita Vandelloo.

Eindredactie:

Fabienne Sichien

Foto's werden genomen door:

Wereldsolidariteit, Tineke D'Haese en Rob Kuypers.

Lay-out en druk:

Gevaert Graphics

Verantwoordelijke uitgever:

Andre Kiekens,
Haachtsesteenweg 579
1031 Brussel

Wereldsolidariteit dankzij jouw steun op nummer: 799-5500000-05

Wereldsolidariteit in Noord en Zuid is mogelijk dankzij de steun van:

191 landen ondertekenden een akkoord om tegen 2015 de armoede in de wereld te halveren. Voer samen met de Vlaamse Noord-Zuidbeweging actie om de politici aan hun belofte te herinneren én de lat hoger te leggen. Armoede moet de wereld uit!

www.detijdloopt.be

Een boeket rozen. Het ziet er heel onschuldig uit. De bloemen worden ook steeds mooier, eenvormiger, en hebben langere stelen. Ze staan prachtig in een doorzichtige vaas. Elke kleur is mogelijk, passend bij je interieur. Ik kan nog even doorgaan, over de zorg die er aan besteed wordt om jou een kwaliteitsproduct te leveren. Over de individuele verpakking, over de klimaatgecontroleerde containers, over de rechtstreekse vluchten, over het succesverhaal bij Valentijn.

Maar ik wil het vooral hebben over de zorg voor de mensen die deze rozen plukken. Zij worden vooral met de doornen geconfronteerd. Letterlijk, omdat ze geen handschoenen dragen. Maar ook omdat ze geen bescherming hebben tegen de pesticiden (of hoe dacht je dat ze die rozen zo mooi krijgen?). Het is een verhaal van onwaardig werk, of hoe mensen worden uitgebuit voor de productie van een overbodig luxeproduct.

Overbodig? Neen, ik hou van rozen, ik krijg ze graag en ik geef ze graag. Maar is het nodig dat ze de halve aardbol overvliegen voor mij? Deze zomer had ik een afspraak met twee vriendinnen die ik al meer dan twintig jaar niet meer had gezien. Ik wou niet met lege handen gaan en stopte in de buurt van de abdij Affligem bij een klein bordje : hier rozen te koop. Ik mocht in de frigo zelf kiezen: de rozen hadden kromme stelen, en waren heel ongelijk. Er was meer blad dan bloem, ze waren met een “rekkertje” bijeengebonden, maar ik had geen keuze want geen tijd voor een alternatief. De bloemen moesten nog twee uur in mijn wagen doorbrengen voor ik ze kon afgeven, dat was eraan te zien en ietwat beschaamd gaf ik de onverpakte rozen af.

Twee weken later kreeg ik telefoon van elk van die vriendinnen : dat het een leuke avond was geweest én dat ze nog elke dag genoten van de bloemen die steeds mooier leken te worden. Is dit een naïef pleidooi voor lokale producten? Heb ik dan geen oog voor de werkgelegenheid in het Zuiden? Toch wel. Werk, liefst waardig werk, is een eerste vereiste voor een eerlijker wereld. Maar ik vraag me af of een bloemenindustrie het eerste is wat ze nodig hebben? **Wat voeren die landen in dat ze zelf kunnen produceren? Basisvoedsel, medicijnen, kledij, bijvoorbeeld.**

Het verhaal in deze krant gaat over Ecuador, zelf heb ik rozenfabrieken bezocht in Ethiopië. Terwijl onze partners vchten voor water voor de lokale boeren, zogen die plantages het hele gebied leeg. **Wij de rozen, zij enkel de doornen? Ik denk het niet!**

Fabienne

Rozen mét doornen uit Ecuador

Rozen uit Ecuador worden wereldwijd geroemd. Ook bij de bloemist om de hoek kan je een boeket kopen. Het zijn prachtige bloemen om je geliefde met Valentijn te verrassen. Je betaalt al gauw 2 € het stuk. Minder gekend zijn de vrouwen achter deze bloemen en de voorwaarden waarin zij ze kweken en plukken. Lage lonen, werkdagen van 15 uur, gezondheidsrisico's vanwege pesticiden. Schending van hun rechten en niet naleven van wetten en regels. In de bloemenindustrie werken vooral jonge vrouwen tussen 25 en 35, vaak alleenstaande moeders. De KAJ van Ecuador organiseert hen en vecht met hen voor waardig werk, ook in de bloemenplantages.

De bloemenindustrie van Ecuador stelt 40.000 mensen tewerk, verspreid over een 300tal bedrijven, goed voor 4.729 hectaren bloemen. Onrechtstreeks komen daar nog eens een pak arbeidsplaatsen bij. Bloemen zijn het derde belangrijkste exportproduct van Ecuador na petroleum en bananen. De eigenaars zijn vooral Ecuadorianen, al zijn er

ook bedrijven in handen van Fransen, Colombianen, Noord-Amerikanen.

De export gaat naar Rusland, Duitsland, Nederland, de Verenigde Staten, België. Buurland Colombia is eveneens een groot producent van rozen. Ook Afrika exporteert rozen. Die gaan hoofdzakelijk richting Verenigde Staten.

De productieprijs van 1 roos bedraagt 17 cent en bedrijven ontvangen 24 cent. De prijs die wij hier betalen ligt een stuk hoger: 2 € per bloem. De winsten gaan volgens de eigenaars van de plantages vooral naar de distributeurs.

Het **politieke klimaat** in Ecuador is de laatste jaren verbeterd door de sociale koers van president Correa. Het minimumloon is opgetrokken, de wetgeving is verbeterd ten gunste van de werknemers en de bestaande wetten worden beter gecontroleerd. Dat heeft echter ook een keerzijde. Het nakomen van hun verplichtingen kost de bedrijven meer geld. Dit gebruiken ze vaak als argument om te sluiten, met een stijgende werkloosheid tot gevolg. Ook de internationale crisis zou een rol kunnen spelen in de sector.

Silvia Espín

Een jonge Ecuadoriaanse vrouw van 28. Ze woont en werkt in Pifo, een stad ten Noord Oosten van de hoofdstad Quito. Het is in die streek dat sinds een 15-tal jaren de bloemenplantages als paddenstoelen uit de grond schieten. Silvia is sinds 5 jaar **nationaal verantwoordelijke in KAJ** en begeleidt werknemers in de bloemenindustrie. Silvia besloot in 2008 zelf te gaan werken in een plantage. Ze deed dat 9 maanden lang tijdens het hoogseizoen, in de periode van Valentijn en Moederdag, topdagen voor de bloemenindustrie. Ze werkte bij Florespa, een bedrijf in Pifo met 160 werknemers. Het was een harde, maar leerrijke ervaring.

Waarom wilde je op een plantage werken?

We ondervonden in KAJ hoe moeilijk het is om de jonge vrouwen die in bloemenplantages werken, te organiseren van buitenaf. Daarom wilde ik zelf van binnenin contacten leggen, meer te weten komen over hun problemen. Ik wilde zelf aan den lijve ondervinden hoe het is om daar te werken. Tegelijk wilde ik op die manier samen met hen hun werkomstandigheden proberen te verbeteren.

Welk was jouw taak?

Mijn taak bestond uit het aftrekken van de blaadjes vanonder aan de stengel van de roos tot op 10 cm voordat ze verpakt werden. Op drukke dagen werkte ik van 5 u s'morgens tot 10 u s'avonds. Rechtstaand, bijna aan één stuk door. s'Middags kregen we amper 10 minuutjes om te eten, daar waar we wettelijk recht heb-

ben op 1 uur. Op zo een drukke dag gingen er duizenden rozen door mijn handen.

En de arbeidsomstandigheden?

Het is een mooi maar heel zwaar werk. Voor de meeste taken moet je de hele dag rechtop staan, dat voel je op den duur, vooral omdat het zo lange dagen zijn. Als je dan 's avonds thuis komt wacht je nog de zorg voor je kinderen en je huishouden. Voor de kinderen zijn er kribben op de plantage. Dat is praktisch maar erg ongezond. Er wordt op een plantage volop gesproeid met chemische producten en de vervuiling dringt overal door, tot in de kribbe. Bovendien zijn het ook voor de kinderen heel lange dagen. Het gebruik van chemische producten zorgt voor veel problemen: allergieën, vergiftigingsverschijnsels, ziektes. Zwangere vrouwen worden net als anderen blootgesteld aan die producten met als gevolg veel afwijkingen en ziekten bij de babys. Er is vooral gebrek aan beschermingsmateriaal. Er wordt gesproeid terwijl de mensen aan het werk zijn. Ze hebben geen handschoenen, maskers, uniformen, botten. Toen ik er begon te werken was er absoluut geen bescherming. We hebben daar met de vrouwen over gepraat en zijn bij de baas gaan eisen dat we meer beschermd werden. Het resultaat was dat we uniformen kregen, een belangrijke eerste stap.

Een ander groot probleem is het niet erkennen van een vrije dag. Zoals gezegd werken we in drukke periodes 15 uur en meer, 7 dagen op 7. Soms werken we een maand aan één stuk. Wettelijk hebben we in ons land een 8 uredag en is er recht op een vrije dag, maar de patroons respecteren dat niet. De overuren die we maken worden meestal niet eens betaald. Ook dat is tegen de wet. De mensen accepteren het omdat ze niet anders kunnen. Vandaar ook de grote mobiliteit. Veel vrouwen werken een paar maanden en blijven dan een tijd thuis om te bekomen. Daarna bieden ze zich weer aan in een andere plantage. Langer dan 5 jaar kan je dit werk echt niet volhouden.

Hoeveel verdienen de arbeiders?

Het wettelijk minimumloon is 145 euro. Wij verdienen ongeveer 133 euro. Daarvan worden de kosten nog afgetrokken voor sociale zekerheid en vervoer. Netto hield ik 120 euro over. Als de overuren zouden betaald worden, met andere woorden als de patroon de wet zou volgen, dan zou ik 140 euro netto moeten ontvangen. En ook dat is onvoldoende. Een gezin met 2 kinderen heeft op zijn minst 750 euro nodig per maand. (la “canasta familiar”) Als je ziek bent heb je pech. Je krijgt sowieso geen loon tijdens je ziekte en als je zonder toestemming wegblijft

moet je ook nog eens boete betalen voor de uren dat je er niet was.

Hoe organiseer je de jonge mensen die hier werken?

Er zijn hier verschillende plantages, zowel in Pifo zelf als in de omringende dorpen. We brengen de mensen samen en vormen kernen per plantage. Zo zijn er vijftig militanten van KAJ actief verspreid over de verschillende plantages in de streek. Elke militant tracht op zijn beurt andere jongeren aan te spreken. De bedoeling is vooral om de werknemers bewust te maken van hun rechten, te bemiddelen bij problemen en acties te voeren om rechten te doen respecteren.

Het organiseren van mensen is bijzonder moeilijk. De bloemenbedrijven laten geen vakbonden toe. Hier in Ecuador worden vakbonden per bedrijf opgericht, dwz dat binnen de plantage een bond zou moeten opgericht worden maar dat is echt onmogelijk. Je moet daarvoor 30 werknemers hebben die samen de aanvraag doen. Zelf ken ik slechts één enkele vakbond in een plantage in het ganse land. Wel zijn er verschillende sociale organisaties die wettelijk erkend zijn en officieel klacht kunnen neerleggen. Wij vanuit KAJ werken sterk samen met FENACLE (Federacion nacional campesina libre del Ecuador) een sterke organisatie die arbeiders bijstaat en helpt via wettelijke weg. Toch blijven we vanuit KAJ proberen om vakbonden op te richten in de plantages en de jongeren te doen aansluiten bij een vakbond want je kan niet langs wettelijke weg iets doen zonder vakbond.

We moeten laten zien dat we resultaat halen. Zo is in ons bedrijf gezorgd voor uniformen. Ook het onderhoud van de toiletten is verbeterd. Er is vorming voor het gebruik van beschermingsmateriaal. Dat zijn stuk voor stuk punten waar we met de arbeiders actie hebben voor gevoerd. Het grootste probleem is en blijft de té lage lonen.

“Vrouwen in de bloemen”

Op Valentijn geven mensen graag een bloemetje aan elkaar, een mooi gebaar van hun liefde. De bloemenindustrie leeft van deze geste, Valentijn wordt zowat de belangrijkste dag van het jaar voor snijbloemen.

Heb je er ooit aan gedacht dat achter deze bloemen soms schrijnende taferelen schuilgaan? Dat de vrouwen die deze bloemen kweken vaak 15 uur per dag moeten werken voor een hongerloon? Dat ze worden blootgesteld aan pesticiden en aan intimidaties van hun bazen?

Met andere woorden: keihard en gevaarlijk werk maar zonder rechten.

Om dit aan de kaak te stellen hebben KAV, ACV en Wereldsolidariteit de handen in elkaar geslagen. **Op 12 februari 2010 lanceren zij samen, in het kader van de waardig werkcampagne, de actie “Vrouwen in de bloemen”.**

Het gaat om veel meer dan een aanklacht alleen. Samen zetten ze ook het belang en de kracht van vakbondswerk hier en in het Zuiden in de verf. Er zullen in heel wat bedrijven in Vlaanderen allerlei acties plaatsvinden rond waardig werk en de rol van vrouwen daarin.

Op 8 maart 2010, internationale vrouwen-dag, worden de vrouwen die in de bloemensector werken in Ecuador zelf in de bloemetjes gezet.

KAV verkoopt die dag in heel Vlaanderen massaal veel krokussen ten voordele van de bloemenkweeksters in Ecuador.

Twee data om te onthouden en om nu al in te schrijven in je nieuwe agenda 2010.

De acties “Vrouwen in de Bloemen” op 12 februari en 8 maart zijn een initiatief van KAV, ACV Vrouwen en ACV Voeding en Diensten en Wereldsolidariteit. Meer concrete informatie hierover verschijnt binnenkort op de websites van deze organisaties: hou ze in de gaten.

Wij zijn niet van ijzer

ISABEL, 27 jaar, Ecuador

Werkte tot voor kort bij “Flor de Lis”, een rozenkwekerij. Ze werd ontslagen van de ene dag op de andere, zonder ontslagvergoeding, zonder recht op stempelgeld, geen zicht op een nieuwe job. Een vakbond oprichten mag niet, staken dus ook niet. Door de KAJ leerde ze haar rechten kennen en kwam ze in contact met andere vrouwen op andere plantages. Isabel is moeder van twee, zwanger van een derde. De eindjes aan elkaar knopen wordt steeds moeilijker...

Ons bedrijf sluit en wij staan op straat...

Ze zeggen dat ze teveel schulden hadden. Dat klopt. De opzichter heeft enkele maanden geleden een zwaar ongeval gehad 's morgens onderweg naar zijn werk. Hij heeft maanden in coma gelegen en is nog steeds niet hersteld. Op dat ogenblik bleek dat het bedrijf de bijdragen voor de sociale zekerheid nooit betaald had. Nochtans hielden ze dat af van ons loon, maar zij hebben het dus gewoon niet doorge-

stort. Met het gevolg dat de baas alle kosten voor dat ongeval moest betalen, 60.000 euro. Daardoor hebben ze schulden en is het bedrijf gesloten.

...met lege handen

Twee weken geleden hebben we 2 dagen gestaakt omdat ons loon niet uitbetaald werd. We hadden twee maand geen loon gehad. Die staking was zagezegd onwettig omdat we geen syndicaat hebben. We wilden een vakbond oprichten maar dat is niet mogelijk. Vakbonden worden hier per bedrijf georganiseerd en om een bond te starten moeten er minstens dertig mensen de aanvraag doen. Gezien we maar met 28 mensen zijn kon het dus niet. En nu grijpt de baas de “onwettige” staking aan om geen vergoeding te betalen. De baas liet ons al weten dat hij geen geld heeft en zal proberen één en ander individueel te “regelen”.

Bij het sproeien moesten we niet eens weggaan...

Er was geen beschermingsmateriaal. Het enige wat we kregen waren handschoenen, maar enkel om de drie maanden terwijl dat normaal wekelijks zou moeten. Bij het sproeien moesten we niet eens weggaan. Enkel de zwangere vrouwen mochten weg maar moesten onmiddellijk erna terug aan het werk. In het bedrijf is er geen dokter. Zelf heb ik baarmoederhalskanker gehad. De dokter heeft me gezegd dat het een gevolg is van de chemische producten. In ben toen met mijn probleem naar de baas gestapt. Hij heeft de operatie betaald omdat ik dreigde het bekend te maken als hij het niet deed.

...maar kregen een boete als we 7 minuten te laat kwamen

In de week werkten we van 6.30 tot 13.30 u, zonder rust. Zaterdag tot 11.30, zondags niet. Er

was geen eten voorzien. In het hoogseizoen moesten we overwerken. Er is een standaard van rendement: als je dat niet haalt in de proeftijd, dan wordt je afgedankt. Als we het werk niet goed deden: berisping, bij derde keer af-danking. Per maand verdiende ik netto 132 euro. Overuren werden betaald aan 1,3 euro per uur.

Boetes? Als je de quota niet haalt... ja, dan werd er afgetrokken. Ook voor te laat komen waren er boetes. Voor elke 7 minuten te laat komen werden 1,5 euro afgetrokken van je loon.

Werknemers zijn geen gereedschap...

Voor mij betekent deze slogan: we zijn niet van ijzer, we zijn personen, we hebben recht op rust, respect voor gezondheid, dat ze ons goed behandelen, dat ze ons begrijpen.

Dat ze de normen toepassen en ons rechtvaardig behandelen.

...en mensen in België kunnen ons helpen ...

Het is belangrijk dat als mensen bloemen kopen, dat ze weten van waar ze komen, wie ze geteeld en bewerkt heeft, of ze de wet hier toepassen, of het ons goed gaat of slecht. Het zou goed zijn dat ze ons helpen dat we minder uitgebuit worden. Ik wil vooral mijn rechten kennen. Het is nodig dat ik beter weet waar ik recht op heb. Hier in Ecuador legt niemand je wat uit.

...Door JOC te steunen

Door JOC* leerde ik beter mijn rechten kennen, eisen, om met andere te spreken, tot dan toe deed iedereen wat de baas ons zegde. Ze hebben schrik om hun werk te verliezen, Met JOC kwamen we regelmatig samen met vrouwen uit andere plantages.

Wordt Valentijn hier ook gevierd?

Ja, we geven mekaar geschenkjes. Iets klein. Tot 8 februari is het superdruk in de plantages, op 14 is het al kalmer, dan zijn de bloemen buiten.

Rita Vandeloo sprak met Isabel, de dag na haar ontslag. Ze had 14 jaar gewerkt in Flor de Lis. We wensen Isabel het beste, hopelijk vindt ze snel werk. Ook Rita wensen we het allerbeste, dit was haar laatste WS interview, vanaf nu geniet ze van welverdiend pensioen. *Rita werkte 10 jaar bij Wereldsolidariteit, Latijns Amerika en Gender waren haar specialiteit.*

** JOC LATAM : is de KAJ van Latijns-Amerika, ook in Ecuador hebben ze een beweging. Wereldsolidariteit steunt JOC Internationaal. KAJ Vlaanderen is lid van JOC-Internationaal.*

Microkredieten

Kleine leningen, grote gevolgen.

Economen halen cijfers aan waaruit zou blijken dat de globalisering meer welvaart brengt. Dat is alvast zo voor enkelen die het gemiddelde cijfer naar boven stuwten. Maar intussen zijn er nog twee miljard mensen die het met minder dan 1,5 euro per dag moeten doen. De rijkdom van deze wereld is nog steeds zeer ongelijk verdeeld. Meer nog, de globalisering

maakt de kloof tussen arm en rijk alleen maar scherper. Niet alleen tussen Noord en Zuid, maar ook, en misschien vooral nu, tussen rijk en arm in één land. Daarom zeggen gemiddelde cijfers niets over de welvaart van de bevolking. En ook daarom blijft het programma van Wereldsolidariteit relevant blijft. Eén van de middelen in het WS programma om de armoede te bestrijden, zijn microkredieten. Vooral de meest kwetsbare groepen hebben hier baat bij.

Solidaire microfinanciering

Microkredieten zijn een aanbod in het kader van een gans systeem van microfinanciering. Microfinanciering is meer dan microkredieten, ook spaarkassen en microverzekeringen zitten in het aanbod. Essentieel is dat deze financieringsformules worden opgezet voor diegenen die buiten

Spaarboekje microkredieten

het aanbod van klassieke financieringsinstellingen vallen. Deze activiteiten worden uitgeoefend door “Institutions de Micro Finance” of IMF. Wereldsolidariteit voegt daar nog een dimensie aan toe: de microfinanciering moet zich inschrijven in een sociale en solidaire economie. Dat betekent dat de armsten er economisch baat bij moeten hebben, dat er ook niet-financiële diensten worden aangeboden, dat er medeverantwoordelijkheid is van de lokale bevolking. Microkredieten worden aangeboden in een kader van solidaire financiering. De houdt meer in dan het louter afsluiten van een lening.

Microkredieten: afrit van de armoedesnelweg

Een van de meest rechtstreekse gevolgen van microkredieten is dat het inkomen van gezinnen stijgt. Mensen kunnen zich materiële dingen aanschaffen (werkinstrumenten) en kunnen hun activiteiten uitbreiden of opdrijven. Als gezinnen een min of meer stabiel inkomen hebben, kunnen ze aansluiten bij andere solidaire systemen zoals mutualiteiten. Hierdoor wordt gezondheidszorg betaalbaar en blijven mensen langer gezond. Een lening zorgt er bij de armste boeren voor dat ze productief blijven. Een boer die geen lening kan krijgen om zaden en bemesting te kopen kan niet boeren en blijft dus onproductief. Omdat Wereldsolidariteit deze sociale economie in een solidaire kader ontwikkelt zullen er ook nog andere duurzame gevolgen zijn. Mensen die zich verenigen omtrent microkredieten zullen ook andere belangen verdedigen van hun leden. Zo hebben boeren in Ethiopië beslist om het eeuwenoude erfrecht te veranderen ten voordele van hun dochters, ze onderhandelen met de wetgevende macht hieromtrent. Zo krijgen alle vrouwen die een lening afsluiten een economische basisvorming en leren ze lezen en schrijven. Op die manier worden ze door gewiekste handelaars minder afgezet. Tenslotte

Lidboekje van de mutualiteit

zorgen microkredieten ook voor werkgelegenheid. Kleine zelfstandigen worden werkgevers dankzij een lening : een kapster kan enkele meisjes aannemen bijvoorbeeld. Ook coöperatieve initiatieven stellen mensen tewerk : in Benin hebben de taxi-moto chauffeurs samen een productie-eenheid voor palmolie opgericht.

Wat is groot, wat is klein?

Microkredieten zijn vaak een bron van discussie. Tegenstanders zeggen dat ze de structurele problemen van een land niet oplossen. Dat de betrokkenen arm blijven, dat een geit niet echt het verschil kan maken. Voorstanders wijzen erop dat armen ook recht hebben op economische onafhankelijkheid en een zelf verdiend inkomen.

Wereldsolidariteit luistert vooral naar de betrokkenen. Vrouwen die aangeven dat die eerste geit die ze kochten wel het verschil heeft gemaakt voor hun gezin. Dat de kinderen terug naar school gaan omdat ze hen nu een lunch kunnen meegeven. Mannen die betaald werk vonden omdat hun werkgever kon investeren. Gezinnen die aangesloten zijn bij een ziekenfonds en daardoor niet meer de verscheurende keuze moeten maken tussen eten kopen voor het gezin of malariapillen voor de jongste. Gemeenschappen die zich opnieuw solidaire kunnen organiseren en initiatieven nemen die ook het welzijn van mensen verhogen : zo hebben vrouwen in Ségou (Mali) eigenhandig een kinderkribbe gebouwd. Op die manier hebben ze de handen vrij voor hun eigen “Petit commerce”.

Uzziel Twagilimana

De samenwerkingsverbanden tussen Wereldsolidariteit en haar partnerorganisaties in het Zuiden staan nooit op zichzelf. Ze maken deel uit van een stevig meerjarenprogramma dat op het niveau van een continent uitgevoerd wordt. Dat vraagt een stevige coördinatie die in handen ligt van onze coöperanten. Eén van die duivels-doet-al is Uzziel Twagilimana, die het programma voor Afrika opvolgt vanuit ons kantoor in Cotonou, de hoofdstad van Benin.

Wie is Uzziel Twagilimana?

Ik ben van Rwandese afkomst en werk voor Wereldsolidariteit (WS) sinds het jaar 2000. Van opleiding ben ik socioloog en mijn hele loopbaan heeft altijd in het teken gestaan van ontwikkeling. Voor ik bij WS terechtkwam werkte ik achtereenvolgens in Rwanda, Guinée en Togo. Ik was er bezig met vormingsprojecten voor vrouwen, initiatieven rond herbebossing en verbetering van landbouwtechnieken, de ondersteuning van de armsten in de samenleving die het hardst getroffen werden door de globalisering. Gaandeweg was ik steeds meer bezig met de technische en organisatorische opvolging van projecten en dat is ook wat ik voor WS doe. Dat kan ik natuurlijk niet alleen en vanuit Cotonou ben ik verantwoordelijk voor een ploeg van 10 mensen die samen de opvolging verzorgen.

Wereldburger zijn: wat betekent dat voor jou?

De wereld is een dorp geworden. Wat de werknemers in het Noorden raakt, raakt ook de werknemers in het Zuiden en omgekeerd. Ik ben een Wereldburger want ik werk als Rwandees voor een Belgische NGO. Een organisatie waar ik dezelfde waarden mee deel. Ook de partnerorganisaties van WS zijn gebouwd op diezelfde waarden. En net omdat we dezelfde waarden delen is er eigenlijk geen onderscheid tussen ons, of we nu Belg of Afrikaan zijn. Solidariteit en tolerantie is wat ons Wereldburgers maakt. Ik reis heel veel voor mijn job en overal waar ik kom in Afrika ontmoet ik vrienden die mij een slaapplek en een maaltijd aanbieden. Ik pas me graag aan, aan de gebruiken van zo'n gastland. Zelfs als dat betekent dat ik dingen

moet opeten die ik daarvoor niet kende. Ook dat is Wereldburger zijn. Maar ook in moeilijke momenten ben ik aanwezig. Mijn wereldburgerschap zorgt er voor dat ik echt meeleef als onze partnerorganisaties lijden onder de druk van een dictatuur of getroffen worden door een natuurramp. Ik ken geen grenzen tussen volkeren of landen, tussen mannen en vrouwen. Als werknemers en hun organisaties het moeilijk hebben dan is solidariteit onder wereldburgers een werkwoord.

Is werken voor Wereldsolidariteit een concrete invulling van je wereldburgerschap?

Op je eentje Wereldburger zijn maakt het verschil niet. Je hebt de kracht van mensen samen nodig om dingen te veranderen. Via mijn werk kan ik actief bijdragen aan het samenbrengen van mensen en organisaties. Hierdoor zijn we met zijn allen beter in staat om een tegenmacht te vormen tegen armoede, corruptie, onderdrukking en de negatieve gevolgen van de globalisering en de crisis. Ik ben fier dat ik voor WS werk omdat we een duidelijke en realistische visie hebben die allesbehalve utopisch is. WS is de NGO van de Christelijke Arbeidersbeweging. Wat we zeggen en wat we doen is gesteund op een sterke sociale en solidaire basis die je echt voelt. En die moeten we nog versterken want er zijn nog steeds te weinig werknemers in het Noorden én in het Zuiden die beseffen dat we allemaal voor dezelfde uitdagingen staan en dat we mekaars steun nodig hebben.

Maakt internationale solidariteit echt het verschil?

Zonder enige twijfel. In het Zuiden hebben we nood aan kennis en kunde rond het opzetten van een goede sociale bescherming voor de

“Werknemers in Noord en Zuid moeten beseffen dat we allemaal voor dezelfde uitdagingen staan en dat we mekaars steun nodig hebben.”

Uzziel

werknemers. Die krijgen we via WS en de deelorganisaties van de beweging en dat hebben we nodig. Via WS wordt één plus één vijf. Door de samenwerking van WS met een partnerorganisatie klinkt ons verhaal plots vijf keer sterker en zo maken we effectief het verschil.

Ik zie dat die sociale bescherming in het Noorden steeds zwaarder onder druk komt te staan, dat bedrijven sluiten en dat werkloosheid en armoede ook bij jullie angstwekkend stijgen. We moeten de handen in mekaar slaan om die sociale bescherming en waardig werk te versterken, maar ook op peil te houden. En dat lukt enkel als werknemers zich verenigen, mekaar ondersteunen en vooral solidair zijn met mekaar. Ook dit is geen utopie, het is een realiteit.

winst slaan uit armoede

Krijg jij ook wekelijks de aanbiedingen van ALDI en LIDL in je brievenbus? Loopkledij, sokken, jassen, pyjama's aan lage prijzen. Zeer lage prijzen...

Heb jij je al eens afgevraagd hoe het mogelijk is dat Lidl en Aldi erin slagen om kleding aan te bieden tegen onklopbare prijzen? De Schone Kleren Campagne bracht in februari 2009 een rapport¹ uit waarin **de aankooppraktijken van vijf van de 10 grootste distributeurs ter wereld onder de loep genomen worden. Aldi en Lidl zijn twee van die giganten.** De arbeidsomstandigheden in de fabrieken waar de kleding wordt gemaakt zijn vaak onthutsend.

¹ "En maar incasseren", arbeids- en aankooppraktijken van distributiegiganten, Schone Kleren Campagne 2009.

Gigantische verantwoordelijkheid

Discounters zoals Lidl en Aldi verkopen veel meer kleding dan we spontaan denken. Samen hebben ze 13.000 verkooppunten waar wekelijks een of meerdere aanbiedingen van kleding in de rekken liggen. Door de grootte van hun bestellingen kunnen de giganten hun leveranciers in landen als India en Bangladesh onder druk zetten om tegen de laagst mogelijke prijzen te produceren. En dat doen de leveranciers, ten koste van de vele arbeid(st)ers die 70 uren per week aan een hongerloon moeten werken. Veel keuze hebben de fabrieken niet, in landen waar arbeid schaars is en armoede schrijnend, gaan mensen tot het uiterste om te overleven. De giganten hebben een gigantische verantwoordelijkheid: hun aankooppraktijken hebben

gevolgen voor de levens van vele duizenden mensen in het Zuiden. **Het is ethisch niet verantwoord dat de kledingarbeid(st)ers in feite de lage prijzen van kleding in de rekken van supermarkten “subsidieren”.** Niet alleen zijn de giganten mee verantwoordelijk voor de arbeidsomstandigheden bij hun leveranciers, hun aankoopgedrag dwingt ook de kleinere handelaars aan te dringen op lage prijzen en overdreven flexibiliteit bij hun leveranciers. Zo zijn de giganten wegens hun schaalgrootte en prijsbrekersaanpak voortrekkers in de mondiale koers naar steeds slechtere arbeidsomstandigheden wereldwijd.

Gigantenactie 2010

In februari 2010 voert de Schone Kleren Campagne een consumentenactie bij Lidl en Aldi verkooppunten, in samenwerking met de vakbonden. Bedoeling is om de klanten op de hoogte te brengen van de invloed die deze winkelketens hebben op arbeidsomstandigheden in de kledingindustrie. **Zo hoopt ook Wereldsolidariteit de druk te kunnen verhogen op de directies en hen te wijzen op hun gigantische verantwoordelijkheid.**

www.schonekleren.be

‘Ze proberen ons monddood te maken’

Rob Kuypers

Clara Corniel werkt in een kledingfabriek in de vrijhandelszone van Santiago, Dominicaanse Republiek. Vakbondsmilitanten worden er vaak bedreigd en riskeren hun job. Bovendien circuleert er in de vrijhandelszone een zwarte lijst onder de werkgevers, met de namen van vakbondsmilitanten. Als je je job verliest en je staat op de lijst, kun je het wel vergeten om ergens anders aan de slag te gaan.

Het verhaal van Clara is geen alleenstaand geval, integendeel. Het bewijst ook dat waardig werk en ‘vrijheid van vereniging’ geen overbodige luxe zijn. Een goede job en een fatsoenlijk loon zijn nochtans de beste hefboomen om uit de spiraal van armoede te komen. Er is echter nog een lange weg te gaan. De helft van alle werkende mensen verdient minder dan 1,5 euro per dag en de basisrechten van werknemers worden maar al te vaak met de voeten getreden. Grote multinationals profiteren van de globalisering om werknemers uit Noord en het Zuid tegen elkaar uit te spelen. En door de recente financiële crisis vergroot de druk op de arbeidsomstandigheden alleen maar.

Hameren op waardig werk

Dit najaar werd weer druk actie gevoerd, te beginnen op de Internationale Dag voor Waardig Werk op 7 oktober. Met een hamerconcert en ludieke acties stelden de vakbonden en sociale organisaties, waaronder het ACV en Wereldsolidariteit samen met 11.11.11., het najaarsluik van de campagne voor. Omdat we erop willen blijven hameren dat werknemers wereldwijd bescherming en waardering verdienen.

De vakbonden lanceerden een petitie gericht aan werkgevers, met de vraag om ‘vrijheid van vereniging’ te garanderen in alle vestigingen wereldwijd. Aanvullend hierop lanceert 11.11.11 eveneens een Waardig Werk-petitie om mensen de kans te geven mee op dezelfde nagel te kloppen. Deze petitie is gericht aan Belgische politici, met de dringende vraag om een wettelijk kader te ontwikkelen, zodat bedrijven zich houden aan de internationale arbeidsregels.

Ook jij kan een stem geven aan de eis voor waardig werk, door de petitie op www.waardigwerk.be te ondertekenen.